

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2022, znak: (...) -PU.402. (...) .2022, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a ust. 1, art. 5b ust. 1, art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1, a także art. 8 ust. 1 i 2, art. 17 ust. 1 oraz art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2022 r., poz. 933 z późn. zm.) w związku z art. 4 ustawy z dnia 23 października 2014 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 1831 z późn. zm.), stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego dla W. R. od dnia 1 kwietnia 2002 roku do dnia 31 maja 2002 roku oraz od dnia 1 października 2002 roku do dnia 30 listopada 2002 roku, a nadto ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla W. R. od dnia 1 kwietnia 2002 roku do dnia 31 maja 2002 roku oraz od dnia 1 października 2002 roku do dnia 30 listopada 2002 roku.

W uzasadnieniu podano, iż decyzję wydano w oparciu o nadesłaną w dniu 3 października 2022 roku odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych osobowych z ZUS oraz nadesłane w dniach 7 listopada 2022 roku i 17 listopada 2022 roku odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych osobowych z Urzędu Gminy Z. o wysokości uzyskanego przez skarżącego przychodu z tytułu zatrudnienia na umowę zlecenie w okresie od dnia 28 grudnia 2001 roku do dnia 21 czerwca 2002 roku oraz od dnia 2 września 2002 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku. Według organu emerytalno – rentowego, miesiącach kwietniu, maju, październiku i listopadzie 2002 roku W. R. osiągnął przychód, który przekraczał wymagany limit obowiązujący w wymienionym roku, w związku z powyższym odwołujący nie spełniał warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

/decyzja z dnia 30 listopada 2022 roku – k. 75-76 załączonych akt KRUS/

W dniu 28 grudnia 2022 roku odwołanie od powyższej decyzji złożył W. R., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając decyzję w całości.

Skarżonej decyzji wnioskodawca zarzucał błędne zastosowanie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 grudnia 2016 roku zamiast tejże normy prawnej w brzmieniu obowiązującym od dnia 31 grudnia 2016 roku na mocy noweli wprowadzonej ustawą z dnia 21 października 2016 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W konkluzji tak sformułowanych zarzutów, W. R. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że odwołujący w okresach od dnia 1 kwietnia 2002 roku do dnia 31 maja 2002 roku oraz od dnia 1 października 2002 roku do dnia 30 listopada 2002 roku podlegał, zarówno ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu, jak również ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, a nadto o zasądzenie od organu emerytalno-rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 3-5v/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 16 stycznia 2023 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o oddalenie odwołania wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 8-10/

Na rozprawie w dniu 7 marca 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o oddalenie odwołania.

/oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy, oświadczenie pełnomocnika Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – e – protokół z dnia 7 marca 2023 roku – 00:09:43 i dalej/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W. R. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w okresach od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 31 marca 2009 roku, jako płatnik oraz od dnia 1 września 2021 roku do dnia 21 lipca 2022 roku, jako domownik. Ubezpieczenie ustało w związku z nabyciem prawa do emerytury rolniczej od dnia 7 lipca 2022 roku na mocy decyzji z dnia 21 lipca 2022 roku.

/bezsporne, nadto: zeznania wnioskodawcy W. R. – e – protokół z dnia 7 marca 2023 roku – 00:08:42 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 7 marca 2023 roku – 00:01:30 i dalej/

W dniu 9 września 2022 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uzyskała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykaz okresów składkowych i nieskładkowych przyjętych do ustalenia uprawnień do emerytury.

/pismo z dnia 9 września 2022 roku – k. 59 załączonych akt KRUS, wykaz okresów składkowych i nieskładkowych – k. 59 załączonych akt KRUS/

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego skierowała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o udostępnienie danych osobowych tj. tytułu podlegania ubezpieczeniu powszechnemu w okresach od dnia 28 grudnia 2001 roku do dnia 21 czerwca 2002 roku i od dnia 2 września 2002 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku oraz przychodów osiągniętych w ww. okresie z podziałem na poszczególne miesiące. W odpowiedzi na wniosek, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uzyskała informację, iż W. R. był zgłoszony do ubezpieczenia przez Urząd Gminy Z. i podlegał temu ubezpieczeniu, jako osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług.

/wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych z dnia 22 września 2022 roku – k. 61-61v załączonych akt KRUS, informacja – k. 63-63v załączonych akt KRUS/

W dniu 19 października 2022 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zwróciła się z wnioskiem do Urzędu Gminy Z. o udostępnienie danych w zakresie okresów zatrudnienia W. R. od grudnia 2001 roku do czerwca 2002 roku i od września 2002 roku do grudnia 2002 roku z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy, ewentualnego okresu przebywania na urlopie bezpłatnym, tytułu ubezpieczenia oraz miesięcznej kwoty przychodu będącej podstawą do ubezpieczenia, jako osoba wykonująca umowę zlecenie, umowę agencyjną lub będąca członkiem rady nadzorczej.

/wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych z dnia 19 października 2022 roku – k. 65-65v załączonych akt KRUS/

W odpowiedzi na powyższy wniosek, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uzyskała informację, iż w okresach od dnia 28 grudnia 2001 roku do dnia 21 czerwca 2002 roku i od dnia 2 września 2002 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku W. R. był zatrudniony na podstawie umowy zlecenia i z tego tytułu uzyskał wynagrodzenie:

- za grudzień 2001 roku – 0,00 zł;
- za styczeń 2002 roku – 287,80 zł;
- za luty 2002 roku – 143,90 zł;
- za marzec 2002 roku – 395,73 zł;
- za kwiecień 2002 roku – 431,70 zł;
- za maj 2002 roku – 431,70 zł;
- za czerwiec 2002 roku – 0,00 zł;

- za wrzesień 2002 roku – 431,70 zł;
- za październik 2002 roku – 503,66 zł;
- za listopad 2002 roku – 395,73 zł;
- za grudzień 2002 roku – 323,78 zł.

W ramach zawartej umowy zlecenia W. R. dowoził niepełnosprawnego syna do ośrodka szkolno – wychowawczego. Innych czynności nie wykonywał na rzecz gminy.

/odpowiedź na wniosek – k. 69-70 załączonych akt KRUS, nadto: zeznania wnioskodawcy W. R. – e – protokół z dnia 7 marca 2023 roku – 00:08:42 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 7 marca 2023 roku – 00:01:30 i dalej/

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wszczęła postępowanie w sprawie ustalenia podstaw do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez W. R. w związku z uzyskiwaniem przychodów z tytułu umowy zlecenia.

/zawiadomienie – k. 71 załączonych akt KRUS/

W konsekwencji Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał zaskarżoną decyzję z dnia 30 listopada 2022 roku.

/decyzja z dnia 30 listopada 2022 roku – k. 75-76 załączonych akt KRUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się przede wszystkim dokumentacja zgromadzona w aktach organu rentowego oraz uzupełniająco zeznania skarżącego W. R..

Strony postępowania nie zakwestionowały zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie zgromadzonej dokumentacji, dlatego należało przyjąć wiarygodność zawartych w niej treści.

Przedmiotowe postępowanie sprowadzało się w zasadzie do rozstrzygnięcia kwestii prawnej, a mianowicie zasadności zastosowania przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w stosunku do W. R. treści art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 grudnia 2016 roku zamiast w brzmieniu obowiązującym od dnia 31 grudnia 2016 roku na mocy noweli wprowadzonej ustawą z dnia 21 października 2016 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowym postępowaniu strona pozwana Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stanęła na stanowisku, iż W. R. w okresie od dnia 1 marca 2002 roku do dnia 31 maja 2002 roku oraz od dnia 1 października 2002 roku do dnia 30 listopada 2002 roku z tytułu umowy zlecenia osiągnął przychód przekraczający połowę minimalnego wynagrodzenia tj. 380,00 zł, zatem w miesiącach kwietniu, maju, październiku i listopadzie 2002 roku nie spełniał warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jako podstawę prawną zaskarżonej decyzji wskazała art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 grudnia 2016 roku.

Powyższe stanowisko w całości nie zasługiwało na aprobatę tut. Sądu.

Stosownie do treści art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników /według stanu prawnego obowiązującego na dzień wydania spornej decyzji – t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 933 z późn. zm/, ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie art. 16 ust. 1 ww. ustawy, ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny;
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1;
- 3) osoba pobierająca rentę strukturalną współfinansowaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji (...) Funduszu (...) lub ze środków pochodzących z (...) Funduszu Rolnego na rzecz (...) O. (...);
- 4) małżonek osoby, o której mowa w pkt 3, jeżeli renta strukturalna współfinansowana ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji (...) Funduszu (...) lub ze środków pochodzących z (...) Funduszu Rolnego na rzecz (...) O. (...) wypłacana jest ze zwiększeniem na tego małżonka.

Jak normuje art. 16 ust. 2 ustawy, ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się:

- 1) innego rolnika lub domownika, który podlega ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w pełnym zakresie, jeżeli złożono wniosek o objęcie go ubezpieczeniem emerytalno-rentowym;
- 2) innego rolnika lub domownika, który podlega ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w pełnym zakresie, jeżeli złożono wniosek o objęcie go ubezpieczeniem emerytalno-rentowym;
- 3) osobę pobierającą rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy jako rentę okresową;
  - 3a) osobę pobierającą rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2;
- 4) osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2.

Na podstawie art. 3a ust. 1 ustawy, ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

W brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2016 roku, art. 3a ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowił, iż ubezpieczenie ustaje z końcem kwartału, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

Zgodnie z art. 3a ust. 2 ustawy, ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

- 1) od dnia wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym to oświadczenie zostało złożone Kasie, albo
- 2) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, za który składka nie została opłacona.

Jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy (ust. 3).

Jeżeli złożony został wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje od dnia następującego po dniu, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym ubezpieczony nabył to prawo (ust. 4).

Stosownie do treści art. 5b ust. 1 ustawy, wprowadzonego do ww. ustawy na mocy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2014 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw /Dz.U. z 2014 r., poz. 1831/ i obowiązującego od dnia 1 stycznia 2015 roku, rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, został objęty innym ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, z późn. zm.), lub powołania do rady nadzorczej, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie wykonywania umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, pomimo objęcia go z tego tytułu innym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przychód osiągany z tego tytułu w rozliczeniu miesięcznym nie przekracza kwoty równej połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów.

W art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 23 października 2014 roku unormowano, iż Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie wydaje decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników za okresy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przypadające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy osobom, które spełniały warunki określone w art. 5b ustawy zmienianej w art. 2.

Wprowadzając taki zapis ustawodawca złagodził pozbawianie prawa do ubezpieczenia rolniczego rolników wykonujących aktywność skutkującą podleganiem przez nich ubezpieczeniem społecznym w powszechnym systemie. Złagodzenie regulacji polegało na tym, iż wcześniej utrata ubezpieczenia rolniczego przez osobę uzyskującą przychód skutkujący objęciem ubezpieczeniem społecznym w systemie powszechnym, następowała bez względu na wysokość tego przychodu. Istotne jest, że równocześnie ustawodawca wskazaną nowelą wprowadził w jej art. 4 ust. 3 zasadę powrotu do ubezpieczenia lub nieusuwania z tego ubezpieczenia rolników spełniających przesłanki oznaczone w przywołanym art. 5b, obligując Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do nie wydawania decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników za okresy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przypadające przed dniem wejścia w życie tej noweli, tj. przed 1 stycznia 2015 roku, ewentualnie umożliwiając rolnikom wyłączonym z ubezpieczenia z powyższych względów na mocy decyzji organu rentowego powrotu do tego ubezpieczenia.

Do nowelizacji art. 5b ust. 1 powołanej ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku doszło na podstawie art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 października 2016 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników /Dz.U z 2016 r., poz. 2043/. Nowe brzmienie powyższego przepisu obowiązywało od dnia 31 grudnia 2016 roku, a jego treść była następująca: „Rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, został objęty innym ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.), lub powołania do rady nadzorczej, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie wykonywania umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, pomimo objęcia go z tego tytułu innym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przychód osiągany z tego tytułu w rozliczeniu miesięcznym nie przekracza kwoty równej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, ustalonemu na podstawie odrębnych przepisów”.

Dokonując z dniem 31 grudnia 2016 roku zmiany w brzmieniu omawianej normy w zakresie kwoty granicznej przychodu z tytułu realizacji umowy zlecenia, ustawodawca nie przewidział przepisów przejściowych.

W ocenie Sądu Okręgowego, w sytuacji wnioskodawcy, w stosunku do którego Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał decyzję z dniem 30 listopada 2022 roku, miernik przychodu z umowy zlecenia zawarty w art. 5b ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społeczny rolników, należało odnieść do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w skali miesiąca (tj. według brzmienia art. 5b ust. 1 obowiązującego od dnia 31 grudnia 2016 roku), a nie jak błędnie uznał pozwany organ emerytalno – rentowy jedynie do połowy tego wynagrodzenia. Organ rentowy wydał decyzję w czasie obowiązywania art. 5b już po nowelizacji. Osiągany przez wnioskodawcę przychód nie osiągnął limitu określonego w znowelizowanym przepisie, zatem nie powodował wyłączenia wnioskodawcy z ubezpieczenia.

Nadto według tut. Sądu, sankcja przyjęta przez pozwany organ emerytalno – rentowy w stosunku do skarżącego jest zbyt dotkliwa, a jednocześnie stanowi wyraz niezachowania konstytucyjnej cechy proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP).

W toku dokonywanych rozważań trzeba zwrócić uwagę na znaczny wpływ czasu od chwili, kiedy wystąpiły ewentualne przesłanki wyłączenia wnioskodawcy z rolniczego systemu ubezpieczenia do wydania zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a nadto dotkliwe skutki dla odwołującego w przypadku wyłączenia go z ubezpieczenia rolniczego, przy jednoczesnym braku zawinienia z jego strony w zaistnieniu omawianej sytuacji. Niezrozumiałym dla Sądu i niesprawiedliwym z punktu widzenia sytuacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy okazuje się bowiem stosowanie w stosunku do odwołującego nieobowiązujących przepisów, które po pierwsze – zostały zmienione na podstawie ustawy z dnia 21 października 2016 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a po drugie – stanowiły podstawę rozstrzygnięcia organu emerytalno – rentowego w 2022 roku.

W wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 18 kwietnia 2018 roku, III AUa 457/17 /L./ wskazano, że zasada nieusuwania z rolniczego ubezpieczenia społecznego rolników podejmujących aktywność w sferze umów cywilnoprawnych obejmuje również tych rolników, którzy z tego tytułu osiągnęli przychody w wysokości nieprzekraczającej kwoty równej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę. Zasadność tego twierdzenia opiera się na celu dla jakiego został przez ustawodawcę wprowadzony do porządku prawnego zapis ust. 3 art. 4 ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1831). Naruszającym zasadę równości byłoby przyjęcie, że rolnicy wstecznie osiągający przychód w wysokości mieszczącej się w granicach pomiędzy połową minimalnego wynagrodzenia a kwotą równą minimalnemu wynagrodzeniu, pozostaliby w rolniczym ubezpieczeniu, a inni z uprawnienia takiego nie mogliby skorzystać. Ocena prawa podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w zbiegu z pozarolniczą działalnością gospodarczą (umowami prawa cywilnego) nie powinna bowiem pomijać zasady proporcjonalności, o której mowa w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 1 Protokołu Nr (...), sporządzonej 4 listopada 1950 r. w R. (Dz.U. 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.), zgodnie z którą ingerencja w prawa nabyte winna być proporcjonalna do naruszenia prawa.

Uwzględniając powyższe, w sytuacji ubezpieczonego W. R., którego przychód z tytułu zawartej umowy zlecenia w okresie od marca 2002 roku do maja 2002 roku oraz od września 2002 roku do listopada 2002 roku przekroczył połowę obowiązującego w tamtym czasie minimalnego wynagrodzenia, nie można byłoby zastosować wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników z uwagi na treść art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 23 października 2014 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, który należy odpowiednio stosować także do ubezpieczonych, którzy z tytułu zawartej umowy zlecenia uzyskali przychody w wysokości nieprzekraczającej kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w okresie wstecznym (przy uwzględnieniu brzmienia art. 5b ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązującym od dnia 31 grudnia 2016 roku).

W ocenie Sądu Okręgowego, nawet gdyby przyjąć, iż w realiach niniejszej sprawy należałoby posłużyć się treścią art. 5b ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2015 roku, wykluczenie wnioskodawcy zaskarżoną decyzją z ubezpieczenia społecznego rolników jawić się może, jako nieproporcjonalna uciążliwość. Podkreślić należy, iż osiągnięte przez wnioskodawcę w spornych okresach wynagrodzenie z tytułu umowy cywilnoprawnej kształtowało się na poziomie zbliżonym do połowy najniższego wynagrodzenia lub w niewielkim stopniu przekraczającym tę kwotę, z kolei przedmiotem umów zlecenia był dowóz

dziecka niepełnosprawnego do odpowiedniej placówki oświatowej. Przyjęcie zatem, że z tego tytułu W. R. miałby zostać wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników okazuje się oczywiście niesprawiedliwe ze społecznego punktu widzenia i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie. (por. dodatkowo w tym zakresie wyrok SA w Rzeszowie z dnia 14.12.2021 r, III AUa 389/19)

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności niniejszej sprawy oraz poczynione rozważania prawne, Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. tj. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, iż W. R. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników (wypadkowemu, chorobowemu, macierzyńskiemu, emerytalno – rentowemu) w okresach od dnia 1 kwietnia 2002 roku do dnia 31 maja 2002 roku oraz od dnia 1 października 2002 roku do dnia 30 listopada 2002 roku.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie /t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm./ zasądzając od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w Ł., jako strony przegrywającej niniejsze postępowanie, na rzecz W. R. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.